

Kaizen

NA HALI PRODUKCYJNEJ

Opracowane przez
THE PRODUCTIVITY PRESS DEVELOPMENT TEAM

Opracowanie wersji polskiej
Szymon Kubik

ProdPublishing
productivity books

Tytuł oryginału: **KAIZEN FOR THE SHOPFLOOR**

Redakcja: **Szymon Kubik**

Przekład: **Marcin Wąsiel**

Grafika wersji polskiej: **Magdalena Paryna**

Skład i korekta: **ProdPublishing.com**

Wydawnictwo: **ProdPublishing.com**
www.prodpublishing.com
kontakt@prodpublishing.com

Copyright © 2010 for Polish edition and Polish translation by Szymon Kubik & ProdPublishing.com

*Authorized translation from English language edition published by Productivity Press,
part of Taylor & Francis Group LLC*

*All rights reserved, including the right of reproduction in whole or in part in any form.
Wszystkie prawa zastrzeżone, łącznie z prawem do reprodukcji całości lub części w jakiegokolwiek formie.*

Wydanie pierwsze ProdPublishing.com 2010

Wrocław, kwiecień 2010

ISBN 978-83-929155-2-2

Spis treści

Nota od polskiego wydawcy	VII
Od wydawcy	IX
Podziękowania	X

Wstęp	1
Streszczenie rozdziału	1
Cel książki	3
Podstawa książki	3
Dwa sposoby wykorzystania książki	4
Jak najlepiej wykorzystać lekturę	4
Poznanie całości książki	4
Poszczególne rozdziały	4
Strategia czytania	5
Wykorzystanie wskazówek na marginesie	6
Przegląd treści	6

Rozdział 1. Czym jest kaizen?	9
Streszczenie rozdziału	9
Czym jest kaizen?	11
Co musicie wiedzieć, by w pełni zrozumieć kaizen?	11
W jaki sposób kaizen zmienia waszą pracę?	12
Jaki jest cel kaizen?	14
Proces i operacja	14
Wartość i dodawanie wartości	14
Marnotrawstwo	14
Jaka jest rola warsztatów kaizen?	16
Korzyści wynikające z kaizen i warsztatów kaizen	16
Korzyści z kaizen dla całej firmy	16
Korzyści z kaizen dla pracowników	17
Na zakończenie	18
Podsumowanie	18
Refleksje	20

Rozdział 2. Czym są warsztaty kaizen i jakie kluczowe funkcje są niezbędne dla ich powodzenia	21
Streszczenie rozdziału	21
Czym są warsztaty kaizen?	23
Ostrzeżenia	23
Zaplanujcie zapasy w produkcji	24
Pamiętajcie o zaangażowaniu pracowników – przykład firmy Donnelly	24
Pamiętajcie, jak ważne jest przygotowanie i kontynuacja	26
Jakie funkcje są kluczowe dla sukcesu warsztatu kaizen?	28
Koordynator lub konsultant	28
Wyższe kierownictwo	30
Rola związków zawodowych	31
Dyrektor zakładu	31
Menedżer HR	31
Informowanie całej firmy o warsztatach kaizen	32
Przegląd trzech najważniejszych faz warsztatu kaizen	33
Na zakończenie	34
Podsumowanie	34
Refleksje	36

Rozdział 3. Faza pierwsza – planowanie i przygotowanie . . .	37
Streszczenie rozdziału	37
Wybór obszaru	39
Wybór problemu do rozwiązania	41
Najważniejszym celem jest eliminacja marnotrawstwa	42
Czynniki, jakie należy wziąć pod uwagę przy wyborze problemu do rozwiązania .45	
Wdrożenie 5S	46
Eliminacja wąskich gardeł lub skracanie czasów przebrojenia	48
Wdrożenie układu gniazd produkcyjnych, równoważenia linii lub kanban	48
Wyznaczenie lidera zespołu	49
Przygotowanie lidera zespołu	50
Wybór członków zespołu	51
Szkolenie zespołu	53
Przygotowanie obszaru	54
Materiały, sprzęt i wsparcie	54
Informacje uzupełniające	57
Harmonogram warsztatu	59
Na zakończenie	61
Podsumowanie	61
Refleksje	64
Rozdział 4. Faza druga – wdrożenie	65
Streszczenie rozdziału	65
Wprowadzenie	67
Wprowadzenie zespołu i wyznaczenie funkcji	67
Przedstawienie założeń i procedur warsztatu kaizen	68
Przekazanie materiałów roboczych i informacyjnych	68
Przeprowadzenie koniecznych szkoleń	70
Zrozumienie obecnej sytuacji	71
Obserwacja wybranego obszaru i zgromadzenie danych	71
Tworzenie mapy procesu	74
Rejestracja czasów wszystkich operacji	76
Wprowadzanie udoskonaleń	79
Inicjowanie pomysłów udoskonaleń	79
Wdrożenie nowego planu	82
Testowanie pomysłów udoskonaleń	82
Opracowanie nowych standardów	82
Na zakończenie	85
Podsumowanie	85
Refleksje	86
Rozdział 5. Faza trzecia – prezentacja, świętowanie i kontynuacja	87
Streszczenie rozdziału	87
Prezentacja	89
Przygotowanie prezentacji wszystkich danych i wyników warsztatu	89
Upowszechnienie wyników	92
Świętowanie	92
Kontynuacja	92
Na zakończenie	94
Podsumowanie	94
Refleksje	95

Rozdział 6. Refleksje i wnioski	97
Streszczenie rozdziału	97
Podsumowanie etapów warsztatu kaizen	99
Refleksje na temat zdobytej wiedzy	100
Możliwości dalszej nauki	101
Wnioski	101
Kilka słów o Productivity Press Development Team	101

Od wydawcy

Termin kaizen oznacza *ciągłe doskonalenie*. Koncepcja ta oparta jest na analizie naukowej polegającej na obserwacji kolejnych elementów procesu, poznaniu i zrozumieniu istoty ich działania żeby można było coś w nich udoskonalić (poprawić). Właśnie dlatego kaizen stanowi jeden z najważniejszych aspektów filozofii szczupłej produkcji. Jest fundamentem, na którym opierają się wszystkie rozwiązania stosowane w tej koncepcji. Niewielkie, stopniowe zmiany doskonalące, wprowadzane nieprzerwanie przez długi okres mogą mieć ogromny wpływ na wyniki każdego przedsiębiorstwa.

Kiedy w waszej firmie wprowadzona zostanie kultura ciągłego doskonalenia, *warsztaty kaizen* można przeprowadzać okresowo, by dzięki temu wprowadzać *przemysłane* zmiany w miejscu pracy. Można powiedzieć, że w czasie takich warsztatów będziecie się przyglądać każdemu procesowi i operacji przez szkło powiększające i tym sposobem łatwiej eliminować marnotrawstwo i doskonalić produkty.

Naszym zadaniem jest pokazanie, w jaki sposób przeprowadzić skuteczne warsztaty kaizen. Podzieliliśmy je na trzy etapy – planowania, wdrażania i kontynuacji. Publikacja ta jest kolejną pozycją w naszej wyróżnionej nagrodą serii Shopfloor Series, a zawarty w niej materiał przedstawiamy w sposób ułatwiający opanowanie i zrozumienie. W części wprowadzającej, zatytułowanej Wstęp przedstawiamy najefektywniejsze naszym zdaniem sposoby przyswajania wiedzy i streszczamy kolejne rozdziały. W Rozdziałach 1 i 2 prezentujemy podstawowe informacje na temat kaizen i warsztatów kaizen oraz wyjaśniamy, co jest niezbędne dla powodzenia tych działań. W Rozdziale 3 omawiamy planowanie i przygotowanie do warsztatu kaizen, w Rozdziale 4 jego wdrożenie. W Rozdziale 5 podpowiadamy, w jaki sposób przedstawić wyniki warsztatu współpracownikom i kierownictwu, jak świętować sukcesy i co robić dalej. To właśnie dzięki właściwej kontynuacji kaizen możecie wyciągnąć z niego największe korzyści. W Rozdziale 6 przedstawiamy zwięzłe podsumowanie kolejnych etapów i omawiamy sposoby i źródła poszerzania wiedzy na temat kaizen i metod jego wdrożenia. W całej książce znajdziecie pytania, które pomogą wam stosować metody kaizen w unikatowych warunkach waszego zakładu. Ponadto zrozumienie tekstu ułatwią wam liczne ilustracje i przykłady.

Jeśli kierownictwo waszej firmy zdecyduje by w pełni wdrożyć kolejne etapy przedstawione przez nas w tej książce, zyskacie

znacznie więcej, niż tylko wiedzę o tym, jak przeprowadzić warsztaty kaizen. Takie akcje zwiększają świadomość pracowników i zachęcają ich do wprowadzania zmian doskonalących. Ponieważ zaś uczestnicy będą pracować w zespołach, firma zyska dodatkowo dzięki synergii wynikającej ze wspólnego wysiłku. Zaś działania kaizen, służące wdrażaniu stopniowych usprawnień staną się czymś więcej niż tylko pojedynczymi wydarzeniami. Jeśli będziecie je wprowadzać konsekwentnie, całkowicie odmienią sposób wykonywania pracy w waszym przedsiębiorstwie.

Podziękowania

Stworzenie i opracowanie *Kaizen na hali produkcyjnej* jest wynikiem pracy zespołowej i chcielibyśmy za to podziękować kilku osobom. Przede wszystkim Judith Allen, wiceprezes do spraw rozwoju produktu, inicjatorce tego projektu. Specjalne podziękowania należą się Diane Asay z Lean Wisdom za pomoc przy tworzeniu i redagowaniu tekstu, z wykorzystaniem materiałów archiwalnych Productivity. Kierownik graficzny Stephen Scates jest autorem projektu okładki, a twórcą ilustracji zamieszczonej na niej jest Gary Ragaglia z Metro Design. Mary Junewick była menedżerem projektu i redaktorem. Ilustracje w książce są dziełem Lorraine Millard i Guya Bostera. Układem całości i składem książki zajmował się Bill Brunson z Typography Services, a korektą Toni Chiapelli. Michael Ryder kierował procesem druku. Dziękujemy również Lydii Junewick, Bettinie Katz i Jeffowi Myersowi z działu marketingu za ich działania promocyjne.

Z przyjemnością oddajemy naszym czytelnikom do rąk kolejną pozycję w naszej serii i życzymy wam nieustannych sukcesów na drodze wprowadzania szczupłych procesów.

Sean Jones
Wydawca